

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: Gž.62/04

Brčko, 02.03.2004. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Kadrić Zijada kao predsjednika vijeća, Gligorević Ruže i Jusufović Mirze kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca H. K. iz M., koga zastupa punomoćnik A.D. advokat iz B., protiv tuženih F. K., koga zastupa punomoćnik S. M. advokat iz B. i M. K. iz M., radi raskida ugovora o poklonu, odlučujući o žalbi prvotuzenog F. K. protiv presude Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH broj P.347/02-I od 21.11.2003. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 02.03.2004. godine donio je

P R E S U D U

Žalba prvotuzenog F. K. iz M. se odbija i presuda Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH broj P.347/02-I od 21.11.2003. godine POTVRĐUJE.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom raskinut je darovni ugovor zaključen u B. dana 20.02.1987. godine između tužioca H. K. iz M. kao darodavca i tuženih F. K. i M. K. kao daroprimaca, kojim ugovorom je tužilac poklonio svoje nekretnine upisane u Pl. 95 k.o. V. i to: parcelu k.č. 1028/1 njiva V klase u površine od 18714 m² i k.č. 1028/2 šuma IV klase površine 7062 m² i nekretnine upisane u Pl. 314 k.o. M. i to: dio parcele k.č. 1472 voćnjak II klase površine 2000 m², ½ dijela k.č. 1471 kuća od 98 m² i dvorište 233 m², dio parcele k.č. 196 u površini od 6858 m², te dio iste parcele k.č. 1471 kuća od 98 m² i dvorište 233 m², te dio k.č. 1472 voćnjak II klase u površini od 1000 m² upisane u Pl. 314 k.o. M., pa su tuženi obavezani da trpe da se brišu svi upisi i zabilješke u zemljišnim knjigama na ovim nekretninama, a sve u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja. Odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Protiv ove presude žali se prvotuzeni iz svih žalbenih razloga propisanih odredbom člana 283 stav 1 Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta BiH – u daljem tekstu ZPP ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", broj 5/00, 1/01 i 6/02). U žalbi ističe da je pogrešno prvostepeni sud zaključio da se radi o ugovoru o doživotnom izdržavanju, pošto takav ugovor mora biti sastavljen u strogo zakonskoj formi i ovjeren od strane sudije. Iako je između tužioca i prvotuzenog u posljednje dvije godine došlo do poremećaja međusobnih odnosa, ni u kom slučaju se ne može govoriti o gruboj nepažnji od strane prvotuzenog prema tužiocu. Naime, sporni ugovor zaključen je 1987. godine, a i sam tužilac je priznao da ga je prvotuzeni svo to

vrijeme izdržavao, da bi tek pošto je prvotuženi počeo da živi sa drugom ženom između njih došlo do poremećaja međusobnih odnosa. Prvotuženi je prestao da doprinosi za izdržavanje tužioca iz razloga što tužilac nije dozvolio prvotuženom pristup spornim nekretninama, u koje nekretnine je prvotuženi uložio znatna sredstva, pošto dugi niz godina živi u inostranstvu. U konkretnom slučaju ne može se govoriti o osiromašenju tužioca, pošto je tužilac u posjedu spornih nekretnina i u mogućnosti je da ih obrađuje ili na drugi način stiže prihode od istih nekretnina. Prvostepeni sud nije cijenio činjenicu da je prvotuženi istakao spremnost da plati tužiocu izdržavanje i to unazad za period za koji nije doprinosa za izdržavanje tužioca, ako bi mu tužilac dozvolio da sa svojom sadašnjom suprugom uđe u kuću. Iz navedenih razloga predlaže da se žalba uvaži, prvostepena presuda preinači i tužbeni zahtjev tužioca kao neosnovan odbije u cjelosti, a tužilac obaveže da prvotuženom naknadi troškove parničnog postupka.

U odgovoru na žalbu tužilac predlaže da se žalba kao neosnovana odbije i prvostepena presuda u cjelosti potvrdi.

Žalba nije osnovana.

U prvostepenom postupku utvrđeno je da je tužilac sa tuženima zaključio darovni ugovor broj Ov.524/87 od 04.03.1987. godine, kojim ugovorom je tuženima darovao svoje nekretnine navedene u stavu 1 obrazloženja. Iz iskaza saslušanih svjedoka, te parničnih stranaka nesumnjivo slijedi da je tužilac navedene nekretnine darovao, pošto je prvotuženi prihvatio se obaveze da izdržava tužioca i drugotuženu kao svoje roditelje. Tu svoju obavezu prvotuženi je uredno izvršavao sve dok nije zasnovao novu bračnu zajednicu sa M. Š. s kojom inače živi u A., dok su prva supruga i sin prvotuženog ostali da žive u zajedničkom domaćinstvu sa tužiocem i drugotuženom. Tužilac i drugotužena stanuju na spratu kuće u M., a prva supruga prvotuženog i njegov sin koriste prizemlje iste kuće. Tačno je da je tužilac prvotuženom postavio uslov da ne može u kuću dolaziti sa svojom sadašnjom suprugom sve dok u istoj kući stanuje i njegova bivša žena, zato što želi da izbjegne eventualni sukob do koga bi moglo doći među njima, kako je izjavio, kada je saslušan kao parnična stranka u dokaznom postupku.

Po ocjeni ovog suda pravilno je prvostepeni sud zaključio da je navedeni ugovor o poklonu suštinski ugovor o doživotnom izdržavanju (to je bila volja ugovornih strana), pa samim tim nije ni cijenio razloge za opoziv poklona – grubu neblagodarnost poklonoprimca (prvotuženog) i osiromašenje poklonodavca (tužioca).

Tačno je da je tužilac prvotuženom kao svome sinu uslovio dolazak u kuću sa sadašnjom suprugom, zbog toga što se još uvijek u kući u kojoj živi tužilac nalazi i bivša supruga prvotuženog sa sinom prvotuženog i da je i to uticalo na poremećaj njihovih međusobnih odnosa. Međutim, za raskid ugovora o doživotnom izdržavanju bitna je činjenica da je došlo do poremećaja međusobnih odnosa ugovorača i nepodnošljivosti daljeg zajedničkog života, na koji način je nastupio uslov za raskid ugovora bez obzira ko je kriv za nastali poremećaj.

Tačan je žalbeni navod prvotuženog da ugovor o doživotnom izdržavanju predstavlja strogo formalan ugovor i za čiju pravnu valjanost je zakonom propisana forma i isti mora biti ovjeren od strane sudije. Međutim, sporni ugovor o poklonu

nekretnina ovjeren je u sudu pod brojem Ov.524/87 od 04.03.1987. godine i istim je izvršen prenos prava svojine na nekretninama koje predstavljaju predmet poklona sa tužioca kao poklonodavca na prvotuženog kao poklonoprimca, a kako je ugovorena obaveza doživotnog izdržavanja poklonodavca, to ugovor o poklonu kao simulovan pravni posao ne proizvodi pravno dejstvo, a punovažan je ugovor o doživotnom izdržavanju kao disimulovani pravni posao. Naime, spornom ugovoru (darovni ugovor broj Ov.52487 od 04.03.1987. godine) imenovanom kao darovni ugovor nedostaje nasljedno pravna komponenta koja je bitno obilježje klasičnog ugovora o doživotnom izdržavanju, prenos imovine koji je odložen do smrti primaoca izdržavanja. Stoga taj disimulovani ugovor i nije klasičan ugovor o doživotnom izdržavanju da bi za njegovu punovažnost bila nužna ovjera ugovora od strane sudije, već je dvostrano obavezni ugovor sui generis koji ima samo elemente ugovora o doživotnom izdržavanju, ali čiji je predmet promet nepokretnosti, pa stoga on proizvodi pravno dejstvo, jer je zaključen pismeno, a potpisi su ovjereni kod suda.

Kako je na utvrđeno činjenično stanje prvostepeni sud pravilno primijenio materijalno pravo kada je donio pobijanu presudu, a da pri tome nije počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, te za takvu svoju odluku dao valjane razloge koje kao takve u cjelosti prihvata i ovaj sud, to je žalbu prvotuženog, koja inače ne sadrži prigovore koji se odnose na raskid ugovora o doživotnom izdržavanju (nego razloge za opoziv poklona, što je postalo bespredmetno, pošto ugovor o poklonu kao simulovan pravni posao ne proizvodi pravno dejstvo) o čemu je raspravljao i odlučio prvostepeni sud pobijanom presudom, kao neosnovanu valjalo odbiti i prvostepenu presudu potvrditi, a na osnovu člana 295 Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta BiH.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Kadrić Zijad